

הקדמה

הסקר החברתי נערך לראשונה בשנת 2002 בהזמנת אגף התקציבים במשרד האוצר. מאז הסקר נערך באופן שוטף, ומבוסס על מדגם חדש בכל שנה.

מטרתו העיקרית של הסקר היא לספק מידע עדכני על רווחת האוכלוסייה בישראל ועל תנאי חייה. נתוני הסקר מיועדים למשתמשים שונים: לקובעי מדיניות חברתית, לחוקרים בתחומי החברה והרווחה ולציבור הרחב.

שאלון הסקר בנוי משני חלקים עיקריים: "גרעין" קבוע, המכיל כ-200 שאלות במספר רב של תחומי חיים, כגון בריאות, דיור, תעסוקה ומצב כלכלי, וחלק נוסף המוקדש בכל שנה לנושא אחר.

בשנת 2002 עסק הסקר החברתי בנושא פנסיה והסדרי פרישה. בשנת 2003 נחקרה רווחת האוכלוסייה וויתורים בתחומי חיים שונים בעקבות המצב הכלכלי, וכן נחקר מצבה הרגשי של האוכלוסייה. בשנת 2004 עסק הסקר בסידורים לילדים בהקשר של תעסוקת הורים. בשנת 2005 הנושא היה השתתפות בכוח העבודה. בשנת 2006 התמקד הסקר במטפלים ללא תמורה כספית. בסקר 2007 נחקרה רווחת האוכלוסייה בישראל ועמדות הציבור כלפי שירותי הממשל. בסקר 2008 נחקר לעומק נושא המוביליות החברתית. בסקר 2009 נחקרו הנושאים דתיות ומסורת ומשפחתיות. בסקר 2010 נחקרו בהרחבה שני נושאים: בריאות ואורח חיים, ושימוש במחשב ובאינטרנט. בסקר 2011 נחקרו הנושאים למידה לאורך החיים ושימוש בשפות. בסקר 2012, שממצאיו מובאים בפרסום זה, נחקרו שני נושאים בהרחבה: הסדרי פנסיה ופרישה והתארגנויות עובדים.

הסדרי פנסיה ופרישה: כולל מידע על אפיקי חיסכון והסדרים שונים, רמת הידע ומידת ההתמצאות של בעלי הסדר בתנאים ובאפשרויות החיסכון העומדות בפניהם והערכת המציאות הכלכלית העתידית לאחר פרישה. בנוסף לחקירת הסדרי הפנסיה והתנאים הנגזרים מהם, עוסק הסקר בהיבטים נוספים: תהליך הפרישה, הכנה לפרישה, פעילות לאחר פרישה, קשרים משפחתיים וחברתיים לאחר פרישה, שביעות רצון מהמצב הכלכלי, מהסדרי הפנסיה, והערכת היכולת להתקיים בכבוד לאחר פרישה. במסגרת נושא הפנסיה נבחנו גם עמדות כלל הציבור בסוגיות עקרוניות כמו גיל הפרישה הרצוי, פנסיית חובה לעצמאים, הקמת מאגר מידע לזכויות פנסיה. **התארגנויות עובדים:** כולל מידע בנושאים התארגנות של עובדים בארגוני עובדים; שביעות רצון של מועסקים החברים בארגוני עובדים מפעילות הארגון בתחומים שונים (הגנה על זכויות העובד, ניהול מו"מ עם הנהלת הארגון, דאגה לרווחת העובד); סוגיית הסכמי ההעסקה הקיימים במשק (קיבוצי ואישי) ומקרים של הפרת זכויות העובד; פעילותו ותפקידיו של **ועד העובדים** במקום העבודה ושביעות רצון מתפקודו.

בנוסף לפרסום זה, באתר האינטרנט של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס) ניתן להפעיל מחולל לוחות, המאפשר למשתמשים לשלוף כרצונם מידע נרחב מתוך בסיס נתוני הסקר, וכן מתוך נתוני הסקר בשנים קודמות.

מלבד אגף המדען הראשי, האחראי ישירות לביצוע הסקר החברתי, כמה יחידות בלמ"ס שותפות לחשיבה, לביצוע ולניהול השוטף של הסקר. אנו מודים לאגף סקרים, לאגף מערכות מידע ולתחום מתודולוגיה סטטיסטית של סקרים על התרומה לסקר.

ד"ר דמיטרי רומנוב

מדען ראשי

ירושלים, תשע"ד – 2014